Usmernenie k procesu prieskumu trhu pre projekty implementované v rámci finančnej podpory tretím stranám

Účinnosť: 07.02.2025

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie. Európska únia za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť

1. Úvod

1. Usmernenie k procesu prieskumu trhu pre projekty implementované v rámci finančnej podpory tretím stranám vydáva Kompetenčné a koordinačné centrum kybernetickej bezpečnosti ako vykonávateľ Schémy minimálnej pomoci z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na podporu rozvoja kyberbezpečnosti prostredníctvom národného koordinačného centra kybernetickej bezpečnosti v platnom znení (ďalej aj „vykonávateľ" alebo „KCCKB").
2. Usmernenie sa vzťahuje výhradne na projekty realizované na základe výziev vyhlásených KCCKB, a to len pre zákazky, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť prijímateľa postupovať podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
3. Usmernenie má záväzný charakter okrem ustanovení, z ktorých znenia je zrejmé, že sú odporúčacieho charakteru.
4. Usmernenie a každá jeho aktualizácia nadobúda účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle KCCKB, resp. dátumom uvedeným na úvodnej strane usmernenia podľa toho, čo nastane neskôr.
5. Overenie dodržania pravidiel a postupov v súlade s týmto usmernením a zmluvou o PPM vykonávateľ vykonáva spravidla v rámci kontroly žiadosti o platbu.
6. Týmto usmernením ani inými pokynmi vykonávateľa nie je dotknutá zodpovednosť prijímateľa postupovať v prípade obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Všeobecné pravidlá

1. Pravidlá a povinnosti uvádzané v tejto kapitole sa vzťahujú na všetky zákazky, bez ohľadu na skutočnosť, či ich prijímateľ zrealizoval ešte pred schválením ŽoPG, alebo až po schválení ŽoPG, ak v ďalších ustanoveniach tohto usmernenia nie je uvedené inak.
2. Plnenie môže byť založené na písomnej zmluve alebo prijímateľ môže predložiť aj objednávku ako jednu z foriem písomného zmluvného vzťahu.
3. Medzi náležitosti zmluvy/objednávky patrí najmä:
   - dátum jej uzatvorenia/vyhotovenia,
   - kompletné a správne identifikačné údaje prijímateľa a dodávateľa / poskytovateľa t.j. obchodné meno/ názov, IČO, adresa sídla, príp. aj kontaktného miesta),
   - jednoznačná špecifikácia objednávanej služby (v zmysle predloženej ponuky),
   - dohodnutá cena (bez DPH, výška DPH a cena s DPH v zmysle predloženej ponuky),
   - lehota a miesto plnenia (v súlade s výzvou na predloženie ponuky, ak relevantné),
   - ďalšie náležitosti podľa požiadaviek prijímateľa (v súlade s výzvou na predloženie ponuky, ak relevantné).

   Na objednávke musí byť potvrdené jej prijatie dodávateľom / poskytovateľom, resp. prijímateľ musí inou relevantnou dokumentáciou preukázať prevzatie záväzku dodávateľa / poskytovateľa dodať predmet zákazky, či poskytnúť službu za podmienok určených v objednávke.

4. Prijímateľ je povinný uchovávať kompletnú dokumentáciu z procesu prieskumu trhu a **strpieť výkon kontroly/auditu** zo strany oprávnených osôb v zmysle zmluvy o poskytnutí grantu a poskytnúť im potrebnú súčinnosť.

5. Prijímateľ sa zaväzuje zabezpečiť v rámci záväzkového vzťahu (vrátane objednávky) s každým dodávateľom povinnosť dodávateľa **strpieť výkon kontroly/auditu** súvisiaceho s dodávanými službami do uplynutia lehôt podľa zmluvy o poskytnutí grantu, a to oprávnenými osobami na výkon tejto kontroly/auditu a poskytnúť oprávneným osobám všetku potrebnú súčinnosť.

6. Prijímateľ nesmie uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu s uchádzačom alebo uchádzačmi, ktorí majú **povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora** podľa zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora alebo ktorých subdodávatelia majú povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora, ak z právnych predpisov SR nevyplýva inak.

7. Prijímateľovi sa odporúča zabezpečiť v rámci záväzkového vzťahu s dodávateľom právo prijímateľa bez akýchkoľvek sankcií odstúpiť od zmluvného vzťahu s dodávateľom v prípade, kedy ešte nedošlo k plneniu zo zmluvného vzťahu medzi prijímateľom a dodávateľom a výsledky finančnej kontroly vykonávateľa neumožňujú financovanie projektu z grantu.

3. Postupy procesu prieskumu trhu

1. Prijímateľ je povinný pri realizácii prieskumu trhu zabezpečiť dodržiavanie nasledujúcich princípov, ktorými sú:

   - Princíp **rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie hospodárskych subjektov** znamená, že prijímateľ pri zadávaní zákaziek pristupuje principiálne rovnakým spôsobom voči všetkým uchádzačom alebo záujemcom, pričom nesmie žiadneho z nich priamo alebo nepriamo, vedome alebo nevedome zvýhodňovať alebo znevýhodňovať oproti iným uchádzačom alebo záujemcom v rovnakom postavení.

   - Princíp **transparentnosti** má zabezpečiť predvídateľnosť konania prijímateľa pri zadávaní zákaziek (zo strany záujemcov alebo uchádzačov) a zároveň preskúmateľnosť, t. j. kontrolu nestrannosti každého úkonu prijímateľa vykonaného v súvislosti so zadávaním zákazky (zo strany kontrolných orgánov). Každé konanie prijímateľa, ktoré spôsobí nezrozumiteľnosť, nekontrolovateľnosť alebo ťažšiu kontrolovateľnosť zadávania zákaziek, je v rozpore s týmto princípom. Zároveň je potrebné zabezpečiť, aby v procese zadávania zákaziek **nedošlo ku konfliktu záujmov** s cieľom narušiť transparentnosť a férovosť zadávania zákaziek.

   - Princíp **proporcionality** vyžaduje, aby prijímateľ neprekračoval hranice toho, čo je vhodné a potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Na správnu aplikáciu tohto princípu je teda nevyhnutné poznať cieľ, ku ktorému má konanie v procese zadávania zákazky smerovať. Ak k danému cieľu vedie viacero možných ciest, prijímateľ sa má prikloniť k tej najmenej obmedzujúcej pre hospodárske subjekty.

   - Princíp **hospodárnosti a efektívnosti** má zabezpečiť dosiahnutie výberu takého uchádzača, ktorý za vynaložené prostriedky poskytne **najlepšie plnenie**, pričom hospodárny a efektívny je taký postup zadávania zákaziek, ktorý zabezpečí čo najvyšší počet predložených ponúk, a tým čo najširšiu hospodársku súťaž pri čo najmenšej finančnej a administratívnej náročnosti procesu zadávania zákaziek.

- Princíp **účelnosti** má zabezpečiť, aby skutočný účel použitia finančných prostriedkov zodpovedal účelu, na ktorý boli poskytnuté.
- Princíp **účinnosti** má zabezpečiť plnenie určených cieľov a dosahovanie plánovaných výsledkov vzhľadom na použité finančné prostriedky.

2. Prijímateľ je povinný predložiť na kontrolu všetku relevantnú dokumentáciu súvisiacu s prieskumom trhu.
3. Pri zadávaní zákazky je prijímateľ povinný vykonať prieskumu trhu priamym oslovením hospodárskych subjektov so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky.
4. **Prijímateľ** osloví v rámci prieskumu trhu so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky **minimálne dva** relevantné hospodárske subjekt. Cenové ponuky musia byť na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky a z časového hľadiska nesmie byť rozdiel medzi vyhotovením cenových ponúk viac ako 6 mesiacov.
5. Oslovovaní potenciálni dodávatelia musia byť subjekty, ktoré sú v čase zadávania a realizácie zákazky oprávnené poskytovať služby v rozsahu predmetu zákazky (overenie tejto skutočnosti prebieha najmä cez informácie verejne dostupné v obchodnom registri alebo v živnostenskom registri alebo cez webové sídla potenciálnych dodávateľov). Prijímateľ v zázname z prieskumu trhu uvedie aj skutočnosti, na základe ktorých oslovil práve tých konkrétnych potenciálnych dodávateľov, napr. odkaz na verejne dostupné zdroje, z ktorých vyplýva, že predmetní potenciálni dodávatelia podnikajú v predmete zákazky.
6. Komunikácia a výmena informácií v prieskume trhu sa uskutočňuje elektronicky prostredníctvom e-mailu.
7. Výber úspešného dodávateľa prebieha na základe vyhodnotenia informácií a dokumentácie predloženej záujemcami, pričom prijímateľ je povinný **vyhodnotiť ponuku/ponuky v súlade s podmienkami a kritériami, ktoré si pre tento účel určil** a uzatvoriť zmluvu/zadať objednávku v súlade s podmienkami, ktoré si určil vo výzve na predkladanie ponúk a s ponukou úspešného uchádzača.
8. Ak prijímateľ získal viac ako dve ponuky, vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk na základe kritériá/kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to iba v prípade uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom a druhom mieste v poradí. Uvedené pravidlá nevylučujú, aby prijímateľ vyhodnotil splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti v prípade všetkých uchádzačov, ktorí predložili ponuku. Ak z predložených dokladov nemožno posúdiť ich platnosť, splnenie podmienky účasti alebo splnenie požiadavky na predmet zákazky, prijímateľ požiada uchádzača o vysvetlenie alebo doplnenie dokladov predložených v ponuke. Ak uchádzač v lehote určenej prijímateľom nedoručí vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov, alebo ak aj napriek predloženému vysvetleniu ponuky podľa záverov prijímateľa uchádzač nespĺňa podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky, prijímateľ ponuku tohto uchádzača vylúči a vyhodnocuje splnenie podmienok účasti (ak relevantné) a požiadaviek na predmet zákazky u ďalšieho dodávateľa v poradí.
9. Prieskum trhu za účelom overenia hospodárnosti výdavkov je úspešný za predpokladu predloženia minimálne dvoch cenových ponúk na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, ktoré na základe vyhodnotenia prijímateľa v zmysle vyššie uvedených pravidiel spĺňajú požiadavky na predmet zákazky a podmienky účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk .
10. Celý postup prijímateľa bude zhrnutý v zázname z prieskumu trhu. Vzorový záznam spolu s požiadavkami na jeho obsah tvorí prílohu č. 1 tohto usmernenia.

4. Predkladanie dokumentácie z prieskumu trhu na kontrolu

1. Kompletnú dokumentáciu k prieskumu trhu prijímateľ predkladá na kontrolu najneskôr **spolu so žiadosťou o platbu**. Dokumentácia musí byť predložená v slovenskom alebo českom jazyku. Ak boli ponuky dodávateľa predložené v cudzom jazyku, musia byť predložené v pôvodnom jazyku a súčasne musia byť preložené do slovenského jazyka (úradný preklad, ani preklad z českého jazyka sa nevyžaduje). Nevyžaduje sa, aby preklad do slovenského jazyka zabezpečil predkladateľ ponuky, môže ho zabezpečiť prijímateľ.
2. Vykonávateľ je oprávnený realizovať kontrolu prieskumu trhu na vybranej vzorke.
3. Vykonávateľ začne kontrolu dokumentácie z prieskumu trhu najneskôr na základe doručenej žiadosti o platbu, pričom prijímateľ zasiela najneskôr spolu so žiadosťou kompletnú dokumentáciu v elektronickej podobe (s využitím ústredného portálu verejnej správy, t.j. www.slovensko.sk prostredníctvom elektronickej schránky cez službu „Všeobecná agenda“, resp. prostredníctvom elektronického úložiska podľa dohody medzi Vykonávateľom a Prijímateľom). Spolu s dokumentáciou prijímateľ povinne predkladá aj čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie z prieskumu trhu a súladu dokumentácie s originálom, ktorého vzor je prílohou č. 2 tohto usmernenia. Čestné vyhlásenie sa vzťahuje na všetku predkladanú dokumentáciu z prieskumu trhu.
4. Vykonávateľ v prípade nejasností, resp. neúplnosti dokumentácie vyzve prijímateľa na doplnenie a vyjadrenie. Zároveň oznámi zastavenie plynutia lehoty na výkon kontroly. Prijímateľ v prípade úpravy dokumentácie je povinný predložiť doplnenie/vysvetlenie určeným spôsobom a v stanovenej lehote. Pokiaľ nebudú doplnené a predložené všetky požadované dokumenty a vyjadrenie ku všetkým bodom, nebude doplnenie považované za úplné a vykonávateľovi neplynie lehota na výkon kontroly.
5. Doplnením alebo vysvetlením dokumentácie na základe žiadosti vykonávateľa o vysvetlenie alebo doplnenie dokumentácie nemôže dôjsť k zmene pôvodne predložených dokladov, resp. údajov v nich uvedených (týka sa údajov uvedených vo výzve na predkladanie ponúk a údajov uvedených v predložených ponukách). V prípade takejto zmeny je vykonávateľ oprávnený obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní.
6. Lehoty na výkon kontroly prieskumu trhu pre vykonávateľa začínajú plynúť prvým pracovným dňom nasledujúcim po dni evidovania prijatej žiadosti o platbu
7. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje pri výkone kontroly nehospodárne výdavky (t.j. neoprávnené výdavky), ktoré sa viažu k výsledku prieskumu trhu, zníži výšku oprávnených výdavkov o identifikované neoprávnené výdavky a výsledky z overenia hospodárnosti výdavkov uvedie do záverov z kontroly.
8. Lehota na výkon kontroly vykonávateľa je **20 pracovných dní**.
9. Ak vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vysvetlenie alebo doplnenie dokumentácie, určí prijímateľovi lehotu na zaslanie vysvetlenia alebo doplnenia. Dňom odoslania žiadosti sa lehota na výkon kontroly prerušuje. Plynutie lehoty pokračuje v nasledujúci pracovný deň po doplnení kompletnej dokumentácie/úplného vyjadrenia podľa žiadosti vykonávateľa.

10. Ak neboli kontrolou zistené žiadne nedostatky, vykonávateľ vypracuje správu z kontroly a zašle ju prijímateľovi najneskôr spolu so správou z kontroly žiadosti o platbu. Momentom ukončenia kontroly je v tomto prípade zaslanie správy z kontroly prijímateľovi. Týmto úkonom sú výdavky súvisiace s danou zákazkou pripustené do financovania.
11. Ak boli kontrolou zistené nedostatky, vykonávateľ vypracuje návrh správy z kontroly, v ktorom uvedie zistené nedostatky a lehotu na podanie námietok k zisteným nedostatkom.
12. Po doručení návrhu správy z kontroly je prijímateľ oprávnený v stanovenej lehote podať námietky k zisteným nedostatkom. Námietky musí prijímateľ písomne zdôvodniť, prípadne aj podložiť relevantnou dokumentáciou. Ak prijímateľ v stanovenej lehote nepredloží žiadne námietky alebo doručí oznámenie, že nemá námietky k návrhu správy z kontroly, vykonávateľ bude považovať zistené nedostatky za akceptované. V prípade, že prijímateľ zašle námietky, ktoré nebudú zo strany vykonávateľa akceptované, vykonávateľ zdôvodnenie neakceptovania námietok uvedie v správe z kontroly. Momentom ukončenia kontroly je zaslanie správy z kontroly prijímateľovi.
13. V prípade, že vykonávateľ akceptuje námietky prijímateľa a na ich základe budú odstránené nedostatky, vykonávateľ vypracuje správu z kontroly. Momentom ukončenia kontroly je v tomto prípade zaslanie správy z kontroly prijímateľovi. Týmto úkonom sú výdavky súvisiace s danou zákazkou pripustené do financovania.
14. Predmetom kontroly prieskumu trhu je aj možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú podvod, korupcia, konflikt záujmov alebo dvojité financovanie. V prípade identifikovania závažných nezrovnalostí môže vykonávateľ oznámiť zistené nedostatky orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. ÚVO, orgánom činným v trestnom konaní alebo Protimonopolnému úradu. Závery kontroly vykonávateľa budú závisieť od rozhodnutia príslušných orgánov.

5. Konflikt záujmov

1. Prijímateľ je povinný zabezpečiť, aby v procese prieskumu trhu nedošlo ku konfliktu záujmov, ktorý by mohol narušiť alebo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania.
2. V rámci procesu prieskumu trhu je potrebné identifikovať zainteresované osoby (príklady zainteresovaných osôb sú uvedené v tabuľke nižšie) a zabezpečiť ich poučenie vo väzbe na možný konflikt záujmov.
3. Vykonávateľ požaduje, aby súčasťou dokumentácie z prieskumu trhu predkladaného vykonávateľovi na kontrolu boli čestné vyhlásenia všetkých identifikovaných zainteresovaných osôb podľa bodu 2 o neprítomnosti konfliktu záujmov, ktorého odporúčaný vzor je uvedený v prílohe č. 3 tohto usmernenia. Zainteresované osoby na strane prijímateľa potvrdzujú svojim podpisom čestné vyhlásenie k neprítomnosti konfliktu záujmov až v štádiu po predložení ponuky/ponúk od uchádzačov. Čestné vyhlásenie k neprítomnosti konfliktu záujmov v prípade zainteresovanej osoby s rozhodovacími právomocami prijímateľa sa týka aj štatutárneho zástupcu.
4. Pojem konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh prieskumu trhu, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s prieskumom trhu.
5. Finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem (t.j. subjektívny záujem zainteresovanej osoby odporujúci verejnému záujmu), ktorý možno vnímať ako ohrozenie nestrannosti a nezávislosti v

súvislosti s daným prieskumom trhu, sa týka zainteresovaných osôb. Zainteresovanou osobou je najmä:

a) zamestnanec prijímateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii prieskumu trhu alebo iná osoba, ktorá poskytuje prijímateľovi podpornú činnosť v procese prieskumu trhu, a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii prieskumu trhu alebo

b) osoba s rozhodovacími právomocami prijímateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok prieskumu trhu bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.

6. V prípade, že prijímateľ prepojenie vyhodnotil ako také, ktoré nenapĺňa definičné znaky konfliktu záujmov, uvedie v dokumentácii k zákazke prečo identifikované prepojenie podľa prijímateľa nemôže obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania.

7. Prepojenie medzi prijímateľom a potenciálnym dodávateľom, ktoré by mohlo predstavovať konflikt záujmov, je potrebné posudzovať individuálne, zohľadniť všetky skutočnosti a celý priebeh prieskumu trhu, a to najmä či dodávateľovi vznikla neprimeraná výhoda, ktorá mohla narušiť čestnú hospodársku súťaž.

8. V prípade, že nie je možné zabrániť pretrvávajúcemu konfliktu záujmov, a to najmä v prípadoch, keď sa jedná o zainteresovanú osobu s rozhodovacími právomocami, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania/obstarávania, prijímateľ uplatní sankciu vylúčenia daného potenciálneho dodávateľa, nakoľko konflikt záujmov nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami.

9. Medzi najzávažnejšie prípady konfliktu záujmov patria najmä prípady, ak :

- zainteresovaná osoba na strane prijímateľa je blízkou osobou podľa § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k uchádzačovi záujemcovi/subdodávateľovi;
- je v konflikte záujmov člen komisie na vyhodnotenie ponúk (s právom vyhodnocovať ponuky), pričom nebol z komisie vylúčený a nahradený nominovaným náhradníkom.

10. Vykonávateľ v rámci kontroly prieskumu trhu (vo fáze po uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom) overí, či v rámci prieskumu trhu nedošlo k situácii, ktorá by mohla indikovať konflikt záujmov s vplyvom na výber úspešného uchádzača. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje konflikt záujmov, vyzve prijímateľa na zdôvodnenie a vysvetlenie danej skutočnosti. Na základe zdôvodnenia a vysvetlenia z úrovne prijímateľa, vykonávateľ môže prijímateľa vyzvať, aby zrealizoval nový prieskum trhu. V prípade, ak z objektívnych dôvodov nebude možné zrealizovať nový prieskum trhu a plnenie zmluvy, v rámci ktorej bol preukázaný konflikt záujmov s vplyvom na výber úspešného uchádzača, bude pokračovať, vykonávateľ neuzná výdavky súvisiace s danou zmluvou za oprávnené v celej výške.

11. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje konflikt záujmov v rámci kontroly prieskumu trhu, je oprávnený podať podnet na ÚVO. Závery kontroly verejného obstarávania budú závisieť od rozhodnutia ÚVO.

12. V nasledujúcom prehľade uvádzame niektoré situácie, ktoré môžu indikovať konflikt záujmov. Prijímateľovi sa odporúča, aby v prípade, ak identifikuje takúto situáciu v rámci realizovaného prieskumu trhu, dôkladne zvážil a preskúmal možný vplyv tejto skutočnosť na samotný proces a jeho výsledok.

Forma prepojenosti[1]	Prejav v dokumentácii k obstarávaniu
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom štatutárneho orgánu prijímateľa.	Rovnaké meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, miesto podnikania/sídlo posudzovaných subjektov – všetky atribúty nasvedčujú tomu, že ide o totožnú osobu v rôznych funkciách.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je rodinný príslušník alebo príbuzný[2] člena štatutárneho orgánu prijímateľa.	Rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je obchodný partner člena štatutárneho orgánu prijímateľa (napr. spolukonatelia/členovia štatutárneho orgánu majú majetkové prepojenie v tretej firme, spolumajitelia tretej firmy - súčasní alebo bývalí).	Skúmateľné v OR SR, ŽR SR a iných verejne dostupných registroch, ARACHNE, TRANSPAREX.
Medzi členom štatutárneho orgánu úspešného uchádzača a členom štatutárneho orgánu prijímateľa existuje iné prepojenie (napr. člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň zamestnancom prijímateľa alebo pre neho pracuje na základe živnostenského oprávnenia).	Zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často pracujú na projektovom manažmente a vystupujú v rozpočte projektu, pracovných výkazoch, pracovných zmluvách k projektu, atď.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je blízkou osobou[3] člena štatutárneho orgánu prijímateľa.	- rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov, alebo - náhodne identifikované príznaky - z dokumentácie alebo projektu zistiteľné iba náhodne, alebo - nepriame dôkazy o neracionálnom správaní prijímateľa
Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca prijímateľa s budúcim úspešným uchádzačom v etape prípravy verejného obstarávania.	- Opis predmetu zákazky tvoriaci súčasť súťažných podkladov alebo podpornú dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (napr. štúdiu uskutočniteľnosti) vypracoval budúci úspešný uchádzač.

TIP: Za účelom získavania prehľadu o metodickej a rozhodovacej praxi ÚVO, ako aj informácií o najčastejších nedostatkoch **v oblasti konfliktu** odporúčame do pozornosti materiály ÚVO dostupné na: https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/tematicke-materialy/konflikt-zaujmov

[1] Nezáväzný príklad prehľadu vzorových situácií možného konfliktu záujmov sa primerane vzťahuje aj na vzťah medzi prijímateľom a subdodávateľom, ak je prijímateľovi subdodávateľ známy

[2] Na účely definovania rodinného príslušníka alebo príbuzného sa použije § 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, t.j. je ním príbuzný v priamom rade, ako aj príbuzný v pobočnom rade

[3] § 116 a 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

6. Kolúzne správanie vo verejnom obstarávaní/obstarávaní

1. Kolúzne správanie znamená akúkoľvek spoluprácu medzi uchádzačmi v rámci prieskumu trhu, osobami zapojenými do procesu prieskumu trhu a ďalšími aktérmi, či už s vedomím alebo bez vedomia prijímateľa. Konkrétne môže ísť o dohodu o cenách, dohodu o rozdelení trhu, dohodu o víťaznej ponuke (tzv. bid rigging) a ďalšie4.
2. Prijímateľ je povinný všetkými dostupnými zákonnými prostriedkami zamedziť kolúznemu správaniu vo všetkých druhoch hospodárskej súťaže. Pri odhaľovaní kolúzie sa odporúča oboznámiť sa s dokumentami zverejnenými Protimonopolným úradom SR na Bid rigging vo verejnom obstarávaní | Protimonopolný úrad SR (gov.sk).
3. V prípade identifikovania takých rizikových indikátorov, ktoré vedú k podozreniu z protiprávneho konania, vykonávateľ oznámi zistené nedostatky orgánu príslušnému konať v danej veci, ktorým je Protimonopolný úrad SR.

7. Zoznam rizikových indikátorov možného porušenia hospodárskej súťaže

1. Rizikové indikátory, ktoré sú ďalej uvedené, sa zohľadňujú pri zadávaní zákaziek spadajúcich pod zákon o verejnom obstarávaní. V prípade zákaziek nespadajúcich pod zákon o verejnom obstarávaní sa rizikové indikátory vyhodnocujú primerane. Tieto rizikové indikátory predstavujú modelové správanie v procese prieskumu trhu, ktoré by v určitých prípadoch mohlo znamenať porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže. Ide o indície, ktoré nemusia sami o sebe znamenať dôkaz o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, avšak zvyšujú pravdepodobnosť, že v rámci daného prieskumu trhu mohlo dôjsť k protiprávnemu konaniu. Tento zoznam nie je vyčerpávajúcim súhrnom všetkých rizikových situácií.
2. Odporúčame prijímateľovi, resp. osobám, ktoré poveril realizáciou prieskumu trhu oboznámiť sa s rizikovými indikátormi a ich správnym vyhodnotením vo vzájomných súvislostiach a ďalšie činnosti vykonávať s ohľadom na dostatočné využitie tejto vedomosti.
3. Upozorňujeme prijímateľa, že potvrdenie porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže môže predstavovať prekážku v ďalšom spolufinancovaní predmetného prieskumu trhu.
4. V prípade vydania právoplatného rozhodnutia Protimonopolného úradu SR vo veci porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže sa odporúča následne zvážiť aj možnosti podania žaloby pre uplatnenie prípadných nárokov na náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže v súlade so zákonom č. 350/2016 Z.z. o niektorých pravidlách uplatňovania nárokov na náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
5. Zoznam rizikových indikátorov:

Názov rizikového indikátora	Popis rizikového indikátora
Rotácia úspešných uchádzačov podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce (bid rotation)	Zloženie uchádzačov, ktorí predložili ponuku, je pri viacerých súťažiach takmer rovnaké, pričom ako úspešný je vyhodnotený vždy iný uchádzač, a to v závislosti od regiónu, alebo typu služby, tovaru alebo práce alebo podľa typu zákazníkov a pod.

[4] Z pohľadu možného porušenia hospodárskej súťaže podľa zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, konkrétne dohôd obmedzujúcich súťaž podľa § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Neúspešný uchádzač je zazmluvnený úspešným uchádzačom ako subdodávateľ	Pri kontrole sa zistí skutočnosť, že s uchádzačom, ktorý bol v súťaži vyhodnotený ako neúspešný, uzavrel úspešný uchádzač v rámci plnenia predmetnej zákazky subdodávateľskú zmluvu.
Medzi uchádzačmi je majetkové alebo osobné prepojenie	Medzi úspešným uchádzačom a iným uchádzačom je majetkové alebo osobné prepojenie (napr. štatutár úspešného uchádzača a štatutár neúspešného uchádzača sú spoločne štatutárnymi zástupcami aj v inom subjekte (ktorý mohol alebo aj nemusel predložiť ponuku). Príslušnosť uchádzačov k jednej ekonomickej skupine, ktorí podali v postupe zadávania zákazky samostatné ponuky, sa neposudzuje ako indikátor možného protisúťažného konania.
Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní	Vo viacerých súťažiach je možné identifikovať rovnakého uchádzača, ktorý sa zúčastní prieskumu trhu ale nikdy nie je úspešný.
Niektorí uchádzači predkladajú ponuku, avšak nespĺňajú rozsah požiadaviek pre účely splnenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky	V postupoch prieskumu trhu je možné pri kontrole zistiť, že ponuku predložili uchádzači, ktorí zjavne nespĺňajú podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky (napr. nedosahujú požadovaný obrat, nedisponujú požadovanými referenciami, predmet zákazky nie je predmetom ich podnikateľskej činnosti).
Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám	V súťaži je identifikovaný dodávateľ, o ktorom je všeobecne známe, že je kvalifikovaný podať ponuku aj bez vytvorenia skupiny dodávateľov, napriek tomu sa súťaže zúčastňuje v rámci spoločnej ponuky dvoch alebo viacerých dodávateľov. V takomto prípade je ale potrebné vyhodnotiť, či podmienky zadávania zákazky naozaj neumožňovali jednotlivým uchádzačom podať ponuky samostatne (napr. ide o uchádzača, ktorý predložil ponuky do viacerých samostatných prieskumov trhu vyhlásených/realizovaných v rovnakom čase a pod.).
Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky (cover bidding)	- určitý uchádzač predloží cenovú ponuku, ktorá je príliš vysoká na to, aby bola akceptovaná, - určitý uchádzač predloží ponuku s podmienkami, ktoré sú pre prijímateľa neakceptovateľné, resp. v rozpore so súťažnými podkladmi.
Zrušenie cenovej ponuky (bid suppresion)	- niektorí uchádzači neočakávane stiahli svoje ponuky, - pravidelní uchádzači o určitý typ zákazky nepredložili ponuku, aj keď sa očakávala ich účasť, nakoľko v iných súťažiach na obdobný predmet zákazky ponuku predložili.

Podozrivé schémy v stanovovaní cien	- ceny predložené uchádzačmi sa oproti úspešnej ponuke zvyšujú o pravidelný % prírastok, - na stanovenie ceny sú pri viacerých uchádzačoch použité rovnaké kalkulácie (cenový index), - výsledná suma ponuky úspešného uchádzača je neprimerane vysoká vzhľadom na sumy, ktoré vie vykonávateľ porovnať z verejne dostupných zdrojov alebo z vlastných databáz a zdrojov informácií o hodnotách podobných tovarov, prác a služieb, - v súťaži je možné pozorovať náhly pokles ponukových cien (v porovnaní s inými súťažami na obdobný predmet zákazky) pri vstupe uchádzača do súťaže, ktorý v predošlých podobných súťažiach nepredkladal ponuku, - zľavy neboli ponúknuté, aj keď ide o trh, kde sú zľavy pravidelne poskytované, - miestni dodávatelia predkladajú vyššie ceny pre miestne dodávky ako pre dodávky do vzdialenejších destinácií.
Podozrivé vyhlásenia a správanie	- vyhlásenia naznačujúce, že určitý uchádzač pozná (nezverejnené) ceny alebo detaily ponuky iného uchádzača alebo vopred „pozná“ úspešného uchádzača, - vyhlásenia, že určití uchádzači nepredávajú tovary alebo neponúkajú služby v určitej oblasti alebo určitým odberateľom, - použitie rovnakej alebo podobnej terminológie pri vysvetľovaní ponuky alebo vysvetľovaní mimoriadne nízkej ponuky, - niekoľko uchádzačov adresovalo prijímateľovi rovnaké žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov.
Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania/obstarávania	- dokumenty obsahujú rovnaký rukopis, druh písma (má sa na mysli menej využívaný typ písma), rovnakú formu (netýka sa prípadov, ak uchádzači predkladajú rovnaké formáty dokumentov, ktoré vytvoril prijímateľ a sú súčasťou súťažných podkladov) alebo boli použité rovnaké kancelárske potreby (napr. ponuky sú podpísané rovnakým atramentom, sú na rovnakom kancelárskom papieri), - rovnaké chyby v jednotlivých dokumentoch, napr. pravopisné chyby, tlačiarenské chyby (rovnaké nedostatky tlače), matematické chyby (identické chyby v počítaní), - zhodné nepravidelnosti, napr. zoradenie dokumentov do ponuky s prehodenými stranami, identické chybné číslovanie strán, - dokumenty v elektronickej forme ukazujú, že ich vytvorila alebo upravovala jedna osoba, - niekoľko ponúk (alebo akýchkoľvek iných dokumentov, napr. žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov) je posielaných z rovnakej e-mailovej adresy, z rovnakého faxového čísla alebo naraz prostredníctvom jedného kuriéra,

	- dokumenty o cenových ponukách obsahujú veľký počet opráv ako, škrtanie alebo iné viditeľné zmeny, - ponuky jedného uchádzača obsahujú jednoznačný odkaz na ponuky ostatných konkurentov, v hlavičke sa vyskytujú kontaktné údaje iného uchádzača alebo využívajú hlavičkový papier konkurenta, - ponuky viacerých uchádzačov obsahujú podstatný počet rovnakých odhadov nákladov na jednotlivé položky, - doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti boli overené tým istým notárom alebo predložené tým istým prekladateľom (spravidla v ten istý deň), pričom ide o uchádzačov, ktorí majú rôzne sídlo alebo miesto podnikania, - ponuky viacerých uchádzačov obsahovali v rámci podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti údaje o vzdelaní a odbornej praxi tých istých expertov, aj napriek skutočnosti, že trh ponúka relatívne široké portfólio expertov tohto typu, - uchádzači predložili rovnaký opis predmetu zákazky, ktorý nie je voľne dostupný.

Spolufinancovaný Európskou úniou

ECCC EUROPEAN CYBERSECURITY COMPETENCE CENTRE

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie. Európska únia za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť

Príloha č. 1 Usmernenia – vzor:

Záznam z prieskum trhu

1. Názov prijímateľa: .....
2. Názov zákazky: .....
3. Druh zákazky (tovar/služba/práce): .....
4. Názov projektu a kód: .....
5. Kritérium/kritériá na vyhodnocovanie ponúk[5]: .....
6. Identifikovanie podkladov, na základe ktorých bol prieskum vykonaný:

a) zoznam oslovených dodávateľov:

Názov dodávateľa	**Dátum oslovenia**	**Spôsob oslovenia[6]**	**Oprávnenie dodávať predmet zákazky** (áno/nie)	**Kde bolo overené oprávnenie dodávať predmet zákazky[7]**

b) zoznam predložených ponúk[8]:

Názov a sídlo uchádzača, ktorý predložil ponuku	**Dátum a čas predloženia/ dátum vyhodnotenia**	**Návrh na plnenie kritéria[9]**	**Vyhodnotenie splnenia podmienok[10]**	**Poznámka**

7. Zoznam vylúčených uchádzačov (ak relevantné) a dôvod ich vylúčenia:

.....

8. Identifikácia úspešného uchádzača: .....
9. Cena víťaznej ponuky s DPH: .....
10. Cena víťaznej ponuky bez DPH: .....

[5] Napr. najnižšia cena, pričom je potrebné uviesť, či kritériom je cena s DPH alebo bez DPH.
[6] e-mailom
[7] Napr. Obchodný register, Živnostenský register.
[8] Vrátane identifikácie uchádzačov, ktorí ponuku predložili.
[9] Kritéria na vyhodnotenie ponúk - napr. suma ponuky v EUR vrátane informácie, či je suma s DPH alebo bez DPH.
[10] Uviesť podmienky, ak boli stanovené (napr. požiadavky na predmet zákazky, podmienka oprávnenia dodávať predmet zákazky - pozn. uviesť spôsob overenia napr. OR SR).

11. Spôsob vzniku záväzku[11]: .....
12. Miesto a dátum vykonania prieskumu: .....
13. Meno, funkcia, dátum a podpis zodpovednej osoby/osôb:

    .....

[11] Napr. zmluva o dielo, zmluva o dodávke tovaru, zmluva o poskytnutí služieb, objednávka.

Príloha č. 2 Usmernenia:

Čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie z prieskumu trhu a súladu s originálom[12]

Ja, dolu podpísaný (titul, meno, priezvisko) :

ako štatutárny orgán prijímateľa[13] :

realizujúceho projekt s názvom:

týmto

čestne vyhlasujem,

že **dokumentácia z prieskumu trhu:** (*uvedie* sa *presná identifikácia zákazky)*
ktorú predkladám na kontrolu **je úplná, kompletná a je totožná s originálom dokumentácie z prieskumu trhu**. Zároveň vyhlasujem, že som si vedomý, že na základe predloženej dokumentácie môže vykonať vykonávateľ kontrolu a rozhodne o pripustení alebo nepripustení výdavkov súvisiacich s predmetným prieskumom trhu do financovania, resp. o zastavení poskytovania grantu alebo ďalších krokoch, ktoré bude potrebné zo strany vykonávateľa vykonať na základe výsledkov kontroly tejto dokumentácie.

Čestné vyhlásenie sa vzťahuje na všetku predloženú dokumentáciu z prieskumu trhu, t.j. aj na dokumentáciu predloženú elektronicky.

Meno a priezvisko, titul:	
Funkcia:	
Podpis a pečiatka:	
Dátum a miesto:	

Príloha: Zoznam predkladanej dokumentácie[14]

[12] Uvedená povinnosť predkladania čestného vyhlásenia sa rovnako vzťahuje aj na každé dopĺňanie dokumentácie z prieskumu trhu.
[13] Názov a sídlo prijímateľa
[14] Predkladaná dokumentácia musí obsahovať minimálne:

Príloha č. 3 Usmernenia:

ČESTNÉ VYHLÁSENIE
o neprítomnosti konfliktu záujmov v rámci zákazky predkladanej na kontrolu vykonávateľovi

Názov projektu:
Číslo projektu:

Názov zákazky:
Presná identifikácia zákazky :

Ja, dolu podpísaný/á, ... (meno a priezvisko, titul, funkcia/pozícia), ako zainteresovaná osoba, čestne vyhlasujem, že:

- poznám definíciu konfliktu záujmov, podľa ktorej konflikt záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane prijímateľa alebo poskytovateľa služieb obstarávania konajúceho v mene prijímateľa, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu prieskumu trhu alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu (bez nutnosti ich zapojenia), majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom obstarávania,
- nenastali skutočnosti identifikujúce možný konflikt záujmov v zmysle článku 61[15] nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 2018/1046 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie v platnom znení,
- súčasne vyhlasujem, že v predmetnej zákazke nenastali skutočnosti kvalifikované ako konflikt záujmov,
- podľa mojich vedomostí nie som v žiadnom konflikte záujmov, pokiaľ ide o subjekty, ktoré predložili ponuku v rámci tejto zákazky, či už ako jednotlivci alebo členovia skupiny dodávateľov, alebo ako navrhovaní subdodávatelia,
- ak zistím alebo ak sa počas výberu/vyhodnotenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky/kritérií na vyhodnotenie ponúk/plnenia alebo zmeny zmluvy ukáže, že takýto konflikt záujmov existuje alebo vznikol, okamžite to oznámim prijímateľovi/komisii na vyhodnotenie ponúk a v prípade zistenia konfliktu záujmov sa prestanem zúčastňovať na postupe hodnotenia a

- Výzvu na predkladanie ponúk vrátane všetkých príloh
- Žiadosti o vysvetlenie Výzvy a poskytnuté vysvetlenia záujemcom (ak relevantné)
- Predložené ponuky
- Žiadosti o vysvetlenie ponuky a poskytnuté vysvetlenia ponuky (ak relevantné)
- Záznam z prieskum trhu
- Výslednú zmluvu/objednávku vrátane všetkých jej príloh a dodatkov
- Čestné vyhlásenia ku konfliktu záujmov
- Splnomocnenie inému subjektu na výkon úkonov v prieskume trhu udelený prijímateľom (ak relevantné)

[15] Účastníci finančných operácií a iné osoby vrátane národných orgánov na akejkoľvek úrovni, ktoré sú zapojené do plnenia rozpočtu na základe priameho, nepriameho a zdieľaného riadenia vrátane jeho prípravných aktov, auditu alebo kontroly, nesmú podniknúť žiadne kroky, ktoré môžu priviesť ich vlastné záujmy do konfliktu so záujmami Únie. Ku konfliktu záujmov dochádza vtedy, keď je ohrozený nestranný a objektívny výkon funkcií účastníka finančnej operácie alebo inej osoby z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodov politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu.

všetkých súvisiacich činnostiach spojených so zadávaním zákazky,

- som oboznámený/á so skutočnosťou, že v prípade, ak vykonávateľ alebo iný kontrolný a auditný orgán zistí v predmetnej zákazke konflikt záujmov, uvedené zistenie môže mať vplyv na oprávnenosť výdavkov a následné vylúčenie zákazky z financovania v plnom rozsahu,
- zachovám dôvernosť všetkých mne zverených záležitostí. Nebudem poskytovať žiadne dôverné informácie, ktoré mi budú sprístupnené alebo ktoré odhalím. Informácie mne poskytnuté nezneužijem na žiadne nežiaduce účely. Konkrétne súhlasím, že budem so všetkými informáciami alebo dokumentmi mne zverenými alebo mnou odhalenými alebo vypracovanými počas hodnotenia alebo na základe hodnotenia nakladať zodpovedne a dôverne a súhlasím, že budú použité výhradne na účely tohto hodnotenia a nebudú zverejnené žiadnej tretej strane.

V ....., dňa ……

.....
Meno a podpis